

Járadékos társulás

4. Röpül a törülköző

Az egyik hűtlen közösség, a Hunyadi, képviselője eképp indokolta a házasságtörést, a hosszúra nyúlt igazgatótanácsi ülésen.

— Mi tudunk volna bőven munkát adni a karbantartóknak, de olyan drágán jöttek, hogy kénytelenek voltunk Pestre menni. Onnan jöttek a hegemáziók és feléért megcsinálták. Az ajtófékező javítását írásban kértük, felénk se néztek. A 16 éves lakásokhoz mindenképp kellene karbantartók, fűlajtók. Mi elég nagy árat fizetünk a tíz év alatt, még büntetésnek is sok volna.

Valaki újra bekiáltott: legyen közös vállalat, felelős vezetővel és dolgozzanak nyereségre. A válasz:

— Járható út, de nem lenne gazdaságos. Egyenlő is a bukással a mai piaci körülmények között.

Erős Margit, a lakásszövetkezeti titkárság főelőadója közbeszólt:

— A PM-szabályok csak azt engedik, hogy karbantartó társulás legyen. A vállalatot a tagok pénze kellene, de erre már nem biztos, hogy adnának. Főleg azok után, hogy vannak, akik a tartozást se fizetik ki.

Fügedi József magára vette a célzást. Emelt hangon szólt ellent:

— Elvtársnő, engem ne tessék bírálni, tiszteljek a mi álláspontunkat! Könnyű maguknak! — fölállt és elköszönt.

Kis csend után újra éledt a társaság. Sugár István, aki még az elején elpanaszolta, hogy nem adnak írást az írásra, de azért a Kálvín csak a karbantartókkal dolgoztat — bele-beleszólt Erős Margit fölölvasásába — nem nyugodott bele, hogy „ne akarja már megváltoztatni a jogszabályt”. Így kérdezett.

— Még az értelmetlent sem?

Mire az érdekképviselő:

— Azt értsék meg, ne pedig a szabályokban keressék a bajt, hogy nem lehet nyereségre dolgozniuk!

— Veszteségre lehet!

... a kicsi le van szavazva

A hangzavar erősödött, Branyczi Imre, a Tabán szövetkezet elnöke mondta:

— Értsd már meg komám, itt csak bukni lehet, nyerni nem.

Sugár István kontrázott:

— Akkor dobjuk be a törülközőt! Nekem 24 ezer forintba került a lépcsőházfestés. Nevetséges, hogy emelnem kell a tarifát a saját karbantartóim miatt.

Erélyes figyelmeztetés az elnöki asztaltól: döntsenek, mert ha nem, fölöszlanak. Nyomban megszólalt Nagy Mihály Lászlóné, a gesztor gazdasági előadója: „harminc ember mehet az utcára.”

Szó szót követett, majd az egyik képviselő szembefordult az elnökséggel és így fogalmazta véleményét.

— Én a fél, vagy a nem is tudom, negyed szavazattal azon lennék, még akkor is, ha tudom, hogy nem erők velem semmit: maradjon ez a forma. De csak azért, hogy legyen már vége és haladjunk.

— Látják, látják, maguk is értik, miről van szó, akkor kár fölöszlanak tölteni az időt.

Fokozódott az ingerültség, erélyes hang túlzeng mindenkit.

— Miért vagyunk mi itt, tulajdonképpen?

Dr. Fantoly István kopogtat csendet.

— Nem a miénk a szervez-

tünk velem. Ha mi most azt mondanánk, hogy az Önök társulása az egyik nagyé legyven, megsértenék a demokráciát.

Végül is elmaradt az egyezség, mert az utolsó szó a lakóké lesz, akik még eddig nincsenek beavatva a társulás ügyeibe.

... a lakók nevében

A szövetkezetek gazdálkodását elsősorban maguk a tagok ellenőrzik. Ezért is választanak a tisztviselői összejöveteleken felügyelőket a saját dolgaik ellenőrzésére. Hasonló feladatot kapott az ügynevezett törvényességi felügyelő — amelyért a tanácsok az illetékesek — és ezenkívül még főlhatalmazták a lakókat is a közös vagyron védelmére. Bejelenthetik a rendellenességeket a népi ellenőröknek, ügyészségnek. Ezek a szervek élnek is a jogaikkal, de kellő tiszteletben tartják a szövetkezeti önkormányzatot, és csak indokolt esetben szólnak bele a tagok dolgába. Abból a megfontolásból, hogy a szövetkezők saját vagyonukkal járultak a közös vagyronhoz.

Erre való hivatkozással köszöntél mindjárt az igazgatótanács ülésének kezdetekor dr. Nemes Attila, a társulást alapító szövetkezet elnöke. A maga részéről kijelentette, hogy hivatalosan úgysem mondhat semmit, al-

Majoros Tibor

Következik:

„Ebben az egységben nincs erő”

Tízéves a deszki szerb klub

(Tudósítónktól.)

A napokban ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját a deszki szerb klub. A klub életéről Borivoj Rusz és Milivoj Gyorgyev adott tájékoztatást. Az alkalmi érdeklődőkön kívül a klub létszáma 80 fő, egy részük magyar. Szervezeti felépítése szerint a klubnak négy tagozata van, de jelenleg csak három működik.

Az anyanyelvi irodalmi tagozatot Borivoj Rusz irányítja, aki egyben a klub és a „Bánát” néptáncgyűttes titkára is. A néptánc tagozat vezetője Milivoj Gyorgyev. A népzenei tagozatot Radován Beláncsity és Milán Rusz vezeti. A néprajzi tagozat szakképzett vezető hiányában jelenleg nem működik, de minden remény megvan rá, hogy Felvidéki László muzeológus személyében rövidesen szakképzett vezetőt kap a tagozat, és ismét megkezdheti működését.

Mivel a kultúrothont jelenleg javítják, a szeptembertől júliusig tartó rendszeres klubfoglalkozásokat felváltva a pártházban vagy a szerb iskolában tartják. A foglalkozások fontos részét képezik a Gyuró Gyúkin szervezése és vezetése alatt folyó szerb nyelvű TIT-előadások, melyeket a járási TIT-szervezet patronál. Az előadásokon, érdeklődési körüknek megfelelően, átlagosan 30–40 ember vesz részt. A témák rendkívül változatosak: irodalmi, természettudományos, orvostudományi, technikai stb. Evente átlagosan 10–15 ilyen előadást szerveznek.

Igen jelentős munkát végez az irodalmi tagozat,

felügyelő bizottság és az igazgatóság nélkül, ugyanis semmiféle hivatalos jelzést nem kapott a tanácskozára, és idő híján a demokrácia fórumainak véleményét nem is tudta kikérni. Furcsállotta még, hogy a MESZOV-elnökség az ő tudtuk nélkül tárgyalta a társulás ügyeiről.

Hogy nem ment minden a rendjén, arra a törvényességi felügyelőt képviselője is megjegyzést tett. Pár órával az igazgatótanácsi ülés kezdete előtt már nem tudta lemondani az akkori estére beütemezett programot, s így a késői meghívást el se fogadta.

Elhangzott, hogy a rendkívüli ülés már maga is készcsoda, hiszen borzasztóan nehéz nyáron összehívni akármilyen testületet is a megérdemelt és ütemezett szabadságok miatt. (A MESZOV elnökségi ülés a gesztorgazda, a tanácsülés pedig a műszaki vezető jelenléte nélkül volt kénytelen határozni.)

Az egyik felügyelő bizottsági tag beleunt az állandó panaszkodásba, mert azért is szörzőznek tartották, amikor többek között fölvetette, hogy a vezetők a lakók pénzén ünnepelték alkotmányunkat. Birkapaprikást ettek és sört ittak — üdítő számlára. Hiába bizonyították ezt az érdekképviselőnek, így nyugtatták; ugyan már, az elvtárs munkahelyi főnökei is biztos kólaszámlára isszák a konyakot...

Majoros Tibor

Következik:

„Ebben az egységben nincs erő”

Várostervezés — exportra

Új várost tervez az algériai Skikda város bővítésé-
ként az Ut- és Vasútervező Vállalat.

A tengerparti város az ország központi és földgáz feldolgozásának egyik központja. Az iparág rohamos fejlődése miatt időszerűvé vált a mintegy 60 ezer lakosú Skikda bővítése, de ez szinte lehetetlen a város földrajzi adottságai — körbezártasága — miatt. Ezért a meglévő településtől 15 kilométerre jelölték egy 140–150 ezer lakosú új város felépítésére alkalmas területet. A várostervezési munkák első szakaszára kiírt pályázatot az Uvaterv nyerte a Váltal közösen, még az elmúlt esztendőben. A megbízás szerint a magyar tervező vállalat a terület geodéziai felmérését, az út-, a közmű- és az elektromos hálózat tervezését végzi. Jelenleg a kiviteli tervek elkészítését, a mintegy 15 millió forint értékű teljes terdokumentáció szállítását ez év decemberére vállalták az Uvaterv szakemberei.

Az algériai fél külön kérésére bizonyos kiviteli részterveket már előzetesen elkészítettek, melyek alapján megkezdődött az új város építése.

A megbízók megelégedését jelzi, hogy pályázat meghirdetése nélkül, közvetlen megbízást kaptak a magyar szakemberek a városépítés következő két szakaszának tervezésére is. Már megkezdtek a további, több mint ezer hektáros területre geodéziai felmérését, illetve a talajmechanikai vizsgálatokat; a szerződés végleges aláírása októberre várható. A 60 millió forint értékű tervezési munka előrelátólag 1985-ben fejeződik be.

(MTI)

kertbarátoknak

Hogyan készül a bor?

Fehér borok készítésekor a szőlőfürt szilárd részzeitől különválasztott mustot erjesztjük. Vörös és rozé borok készítésekor viszont a héjsejtekből levő szín- és cserzőanyagok kioldásának elősegítésére érdekében a szőlő levét a zúzott bogycsok szilárd részeivel együtt erjesztjük. Ezen az alapvető különbségen túl mind a fehér, mind a vörös és rozé borok különféle erjesztési eljárásokkal készíthetők.

A fehérszőlő-fajták mustjából, valamint a nem festőlevű kék szőlőfajták gyors sajtólással készült mustjából egyszerű, spontán erjesztéssel, továbbá irányított erjesztéssel, folyamatos erjesztési eljárással és szabályozott erjesztéssel készíthetünk asztali, pecsenyeborokat, minőségi és különleges minőségű borokat, különlegességeket.

A spontán erjesztési módszer kisüzemi jellegű, melyet a kistermelőknek leginkább ajánlunk. Ennél a módszernél a mustot kénesítés, tisztítás és fajlesztés beoltás nélkül töltik a tárolóedénybe, és a must ki-erjesztését a szőlőbogycsok a mustba kerülő élesztők végzik.

Az erjedés lefolyását a musban levő hasznos borerjesztők és a káros vad-erjesztők aránya, valamint életfeltételeihez és működéséhez szükséges körülmények határozzák meg. Kezdetben legfőbbször a szőlőbogyókat a mustba jól ülednek. A bor zamatát a fajlesztő nem befolyásolja, a fajtától és a termőhelytől származó jellegzetes zamatok kifejlődését azonban elősegíti.

Az anyaélesztő előkészítéséhez 6–10 nap szükséges, ezért a fajlesztőt a szüret megkezdése előtt két héttel be kell szerezni. Az élesztőtényeszet a felhasználás helyén fel kell frissíteni és el kell szaporítani. Erről a használati utasítás már részletes tájékoztatást ad. Egy adag fajlesztő egyszeri elszaporítás után 500 liter must beoltásához elegendő. Ha több mustunk van, az előkészített 5 liter anyaélesztővel beoltunk 100 liter mustot, amely már elegendő 100 hektoliter must beoltásához.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

A zúrást követően az illatos, aromás szőlőfajták egészséges cefréjét 4–6 órán át áztatni kell, hogy az aromaanyagok a héjből kioldódjanak. A túlerített szőlők esetében ez az áztatási idő 6–48 óra is lehet. A vörös és sillerborok esetében ez az idő 2–7 napig terjed, tehát itt már hejjon erjesztés történik.

Ha a vörösbor-készítés folyamatát meg akarjuk gyors-

sítani, melegítéses eljárást kell alkalmazni. Kisüzemi körülmények között ezt a folyamatot úgy végezhettük el, hogy üstben — lehetőleg zománcos vagy rézüst legyen — kevés cefrét gondos kavargatás mellett forrásig felmelegítettünk, és a többi cefréhez keverjük úgy, hogy az összes cefre hőmérséklete 60 fok legyen. Ezen a hőmérsékleten egy órán keresztül kell a cefrét tartanunk ahhoz, hogy a színanyagok teljes mértékben feltáródjanak. Kedvezőbb, ha az egész cefrét melegítjük el 60 fokra, és így tartjuk egy órán keresztül. A túl magas hőmérséklet a mustban levő cukrot karamellizálja, és bizonyos főt iz is kialakulhat. A karamellizálódás és a főt iz kialakítása csökkenthető, ha az edényt vízfürdőbe merítjük, és nem éri a láng közvetlenül.

A zselatinos kezelést általában akkor használjuk, ha áztatjuk a cefrét, és nem volt módunk arra, hogy a kocányt a bogycsoktól eltávolítsuk, tehát bogycsok nem áll rendelkezésünkre. A borászati szakküzetekben kapható zselatinból 100 liter cefréhez 1–2 dekát keverhetünk. Biztonságosabb, ha az erjesztés beindulásához fajlesztőt alkalmazunk. A fajlesztők egy sejtől elszaporított élesztőtényeszetek. Gyorsan szaporodó fajták, elnyomják a must káros mikroorganizmusait, gyorsan berjesztik és jól ülednek. A bor zamatát a fajlesztő nem befolyásolja, a fajtától és a termőhelytől származó jellegzetes zamatok kifejlődését azonban elősegíti.

Az anyaélesztő előkészítéséhez 6–10 nap szükséges, ezért a fajlesztőt a szüret megkezdése előtt két héttel be kell szerezni. Az élesztőtényeszet a felhasználás helyén fel kell frissíteni és el kell szaporítani. Erről a használati utasítás már részletes tájékoztatást ad. Egy adag fajlesztő egyszeri elszaporítás után 500 liter must beoltásához elegendő. Ha több mustunk van, az előkészített 5 liter anyaélesztővel beoltunk 100 liter mustot, amely már elegendő 100 hektoliter must beoltásához.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

Az erjedés beindulása után már csak az erjedési folyamat irányítására kell figyelmet fordítani. Az erjedési időszakban a széndioxid elvezetéséről és a túlmegledezés megakadályozásáról kell gondoskodni. A fehér borok minőségét az erjedési hőfok jelentős mértékben meghatározza. Alacsony erjedési hőmérsékleten jobb minőségű fehér borok készíthetők. Magasabb hőmérsékleten a zajos erjedés hamarabb kezdődik, és akkor kénezní.

Dr. Tóth Mihály meyei főkezes

Berkes Akos

mekkora a vonzása, bize-